

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **T. H.**, zast. JUDr. Michaelou Pretschovou, advokátkou, se sídlem Varnsdorf, Pražská 2951, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 4. 2006, č. j. 14 Az 312/2004 - 32, vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 Azs 146/2006, o návrhu na vyloučení soudců Nejvyššího správního soudu z projednávání a rozhodování této věci,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Radan Malík, Mgr. Daniela Zemanová, JUDr. Barbara Pořízková, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Lenka Kaniová, JUDr. Petr Příhoda, Mgr. Jan Passer a JUDr. Jaroslav Hubáček **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 Azs 146/2006.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem ze dne 28. 4. 2006, č. j. 14 Az 312/2004 - 32, Krajský soud v Ústí nad Labem zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2004, č. j. OAM-1053/VL-18-P11-2003, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a dále na žalobce nevztáhl překážku vycestování podle § 91 téhož zákona.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost; věc byla poté předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o této kasační stížnosti a přidělena sedmému senátu tohoto soudu. V důsledku změny rozvrhu práce platné od 1. 1. 2007 byla věc přidělena devátému senátu Nejvyššího správního soudu.

Uvedený senát přípisem ze dne 6. 2. 2007, č. j. 7 Azs 146/2006 - 66, zaslal žalobci poučení o složení senátu, s tím, že danou věc bude podle rozvrhu práce rozhodovat devátý senát Nejvyššího správního soudu ve složení: JUDr. Radan Malík, Mgr. Daniela Zemanová, JUDr. Barbara Pořízková, JUDr. Michal Mazanec a JUDr. Lenka Kaniová. V případě nepřítomnosti některého z uvedených soudců může být věc projednána a rozhodnuta za účasti soudců JUDr. Petra Příhody, Mgr. Jana Passera a JUDr. Jaroslava

Hubáčka. Současně soud účastníky poučil o tom, že mají-li za to, že někteří ze jmenovaných soudců Nejvyššího správního soudu jsou z projednávání věci vyloučeni pro svůj poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům (§ 8 odst. 1 zákona č. 150/2002, soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), mohou namítnout jejich podjatost v propadné lhůtě jednoho týdne od doručení tohoto vyrozumění. O takové námitce rozhodne jiný senát.

Na uvedené poučení reagoval žalobce podáním ze dne 15. 2. 2007, ve kterém namítl podjatost senátu a navrhl, aby rozhodoval nově složený senát. K výzvě soudu žalobce doplnil, že tito soudci již několikrát rozhodovali ve věci občanů Běloruské republiky a vždy stížnost zamítli. Žalobce se proto domnívá, že tito soudci jsou podjatí vůči občanům Běloruské republiky.

Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu posoudil uvedenou námitku a dospěl k závěru, že ačkoliv tato neobsahuje výčet soudců, jejichž podjatost žalobce namítá, nepochybně se vztahuje ke všem soudcům devátého senátu, kteří jsou vyjmenováni v citovaném poučení o složení senátu, a to včetně jmenovaných soudců, kteří podle pravidel pro zastupování mohou nahradit nepřítomné členy devátého senátu.

K námitce podjatosti se vyjádřili soudci - členové senátu, který má podle rozvrhu práce o kasační stížnosti žalobce rozhodnout - JUDr. Radan Malík, Mgr. Daniela Zemanová, JUDr. Barbara Pořízková, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Lenka Kaniová, JUDr. Petr Příhoda, Mgr. Jan Passer a JUDr. Jaroslav Hubáček tak, že nemají žádný vztah k projednávané věci, k účastníkům, ani k jejich zástupcům.

Předseda devátého senátu poté věc podle § 8 odst. 3 s. ř. s. předložil předsedovi soudu k určení senátu, který o námitce rozhodne. Věc byla přidělena čtvrtému senátu Nejvyššího správního soudu.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Podle § 8 odst. 3 s. ř. s. soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce, Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.

Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky).

Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží našla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý, vztah. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též I. ÚS 370/04).

Z návrhu na vyloučení soudců Nejvyššího správního soudu vyplývá, že žalobce důvod podjatosti spatřuje v tom, že jmenovaní soudci, kteří mají ve věci rozhodnout, již několikrát rozhodovali ve věcech občanů Běloruské republiky a vždy stížnost zamítli, a proto jsou podjatí vůči občanům Běloruské republiky.

Stěžovatelem uplatněný důvod podjatosti představuje okolnost, která spočívá v rozhodování výše vyjmenovaných soudců v jiných věcech a podle § 8 odst. 1 s. ř. s. není důvodem pro vyloučení těchto soudců z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 Azs 146/2006.

Z vnitřní databáze azylových věcí přitom čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu zjistil, že devátý senát tohoto soudu, který má podle rozvrhu práce rozhodnout o kasační stížnosti žalobce, dosud žádnou kasační stížnost občana Běloruské republiky nezamítl.

Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu podotýká, že důvodem pro vyloučení soudce může být pouze jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům. Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, zejména v případech, kdyby mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Poměr soudce k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen např. příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem (ať již zjevně přátelským či nepřátelským), může jít i o vztah ekonomické závislosti, apod. V daném případě nebyla zjištěna žádná z těchto skutečností, žalobce ostatně podobné skutečnosti ani netvrdil.

Se zřetelem k tomu, že důvod uplatňovaný žalobcem, není důvodem způsobilým vyvolat pochybnosti o nepodjatosti soudců, kteří mají v dané věci rozhodovat, neboť je založen pouze na tvrzení žalobce o rozhodování jmenovaných soudců v jiných věcech, a dále vzhledem k tomu, že se soudci JUDr. Radan Malík, Mgr. Daniela Zemanová, JUDr. Barbara Pořízková, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Lenka Kaniová, JUDr. Petr Příhoda, Mgr. Jan Passer a JUDr. Jaroslav Hubáček necítí být z projednávání a rozhodnutí věci vyloučení, neshledal čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu návrh žalobce na vyloučení jmenovaných soudců z projednávání a rozhodování této věci důvodným.

Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu proto rozhodl tak, že tito soudci nejsou vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 Azs 146/2006.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu